

bl. a. ogsaa for Højskolernes Vedkommende. Det er Bønderne, der i den vanskelige Begyndelsestid have baaret dem oppe. Jeg kan heller ikke se rettere end, at vor hele politiske Udvikling fra sin Begyndelse er baaret frem af Gaardmændene, at det er dem, der ere gaaede i Spidsen. Naar der altsaa rejses Betæneligheder og gøres Anker, ja næsten Protest imod, at saadanne Skoler komme frem, fordi det kan risikeres, at det bliver Gaardmændsskoler, har det aldeles intet paa sig. Det vil ikke blive Gaardmændsskoler, men Skoler, der blive benyttede baade af Arbejdernes og Husmændenes Børn, naar de, som sagt, blot blive støttede med Fripladser. Jeg ved da ogsaa, at det ikke blot er Gaardmænd, men ogsaa Husmænd og Arbejdere, der nære et stærkt Ønske om at faa deres Børn underviste paa godt som muligt. Det viser sig ogsaa, at Højskolerne blive besøgte — ja, jeg ved ikke Forholdet, men jeg antager — af næsten lige saa mange Husmændsbørn som Gaardmændsbørn, i hvert Fald er Forholdet saadant, at der viser sig at være ogsaa blandt Husmændsbørn baade Øyst og Gvne til at fre noget for Undervisningen. Så, jeg skal ikke udstrække disse Bemærkninger længere, og har kun villet sige noget til Anbefaling af denne Bevilling, og jeg vil bede Tinget om at tage paa den med Velvilje, jeg haaber, Finansudvalget nu vil rigtig nøje undersøge dette Spørgsmaal, og at de saa ikke alle lade sig afftrække af de Betæneligheder, som ere komne frem, og heller ikke af den Betænelighed, at denne Begyndelse vil føre med sig store Beløb med sig i Fremtiden; jeg synes, at det raader dog Tinget noget over, at det skal ske i Fremtiden. Dette, at den højtærede Minister søger at gøre et Forsøg over en Begyndelse, nærmest ogsaa for at dere disse Skoler noget nærmere, synes jeg er saa rigtigt og naturligt; vil Tinget senere anse disse Skoler for at være verdige og farlige, saa har dog Rigsdagen jo til at stryge disse Bevillinger. Rigsdagen kan selvfølgelig ikke saaledes være inde ved denne Bevilling til for Fremtiden at give enhver Skole. Med Henhyn paa hvad Skolerne skulle have, kan Tinget ogsaa stille sine Betingelser, og saaledes ogsaa denne Fare for, at de skulde ske op som Padderhatte, udelukket. Jeg har som sagt anbefale dette Tilskud til Bevillingen, og jeg vil anbefale det paa den bedste Maade, jeg kan, jeg tror, det har overordentlig stor Betydning for vor fremtidige Højskoleundervisning paa Landet, at det bliver tilgaaet. Jeg tror, der kan læres noget af disse Skoler, som kan komme til Gavn for

den Reform, som dog en Gang maa komme paa Skolevæsenets Omraade, og jeg tror, at de Betæneligheder, som ere fremførte, ikke have noget som helst paa sig. Med disse Bemærkninger anbefaler jeg Sagen.

Sløth: Det er kun et lille Spørgsmaal til den højtærede Kultusminister. Jeg tror ved Finanslovens 2den Behandling stillede jeg et Forslag angaaende Opførelsen af en Kirke ved Engesvang ved Moselund Station. Jeg udvillede da Grundene, hvorfor der var Trang til denne Kirke. Jeg skal ikke gentage dem her i Dag, men kun gøre opmærksom paa, at den daværende Kultusminister (Goos) erklærede, at mit Forslag havde hans fulde Sympati, og at han i alt Fald kunde sikre, at Bevillingen vilde blive optagen paa det næste Aars Finanslov, saa vidt var det forberedende Arbejde fremskredet. Under disse Forhold med denne Erklæring fra Ministerens Side tog jeg mit Forslag tilbage. Kirkekomiteen i den nævnte Egn fik saa i Foraaret efter Rigsdagens Slutning en Anmodning fra Ministeriet, om de ikke kunde forhøje det Beløb, som de tidligere havde tegnet sig for, med nogle saa Hundrede Kr. Kirkekomiteen samlede i denne fattige Egn øjeblikkelig den forlangte Sum og endda nogle Penge derudover. Under disse Forhold er det en selvfølge, at jeg som Rigsdagsmand troede i Tillid til Ministerens Ord at kunne erklære i denne Egn, at et saadant Forslag sikkert kunde ventes paa næste Finanslovsforslag. Det findes desuagtet ikke paa Forslaget, og jeg vil derfor tillade mig i den Anledning at forespørge den højtærede Kultusminister, hvad der er Grunden hertil, og om det ikke kan ventes, at der vil fremkomme Forslag om denne Sag til 2den Behandling af Finansloven, hvad jeg selvfølgelig meget vilde anbefale.

Formanden (Høgsbro): Der er ikke Udset til, at Forhandlingerne kunne sluttes i Dag; jeg skal derfor nu afbryde Forhandlingen.

Inden jeg angiver Dagsordenen for i Morgen, maa jeg nævne, at Folketingsmændene for Københavns 2den Valgkreds (Wagner), Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (S. Hage) og Mariibo Amts 1ste Valgkreds (Hammerich) have meddelt mig, at de ønske her i Tinget at forelægge Forslag til Lov om Forandring i Lov af 10de April 1874 om Foranstaltninger til at modarbejde den venerationssmittes Udbredelse.